

Sümerbank kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesi ve 15 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve İktisad, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/636)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/3481

24 - X - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

2262 sayılı Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin tadili ve 15 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında İktisad vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 22 - X - 1936 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

2262 numaralı Sümer bank kanununun (11) nci maddesinin tadili ve (15) nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihasının esbabı mucibe mazbatası

2262 numaralı Sümer bank kanununun (11) nci maddesi, bu müessesenin devralacağı fabrikaların mahdud mesuliyetli şirketler haline konulmasını mecbur tutmakta ise de, bankanın yeniden kuracağı fabrikalar için böyle bir hükmü ihtiva etmemektedir. Bu fabrikaların Sümer bankın devraldığı fabrikalardan başka bir rejime tâbi olmalarına bir sebep görülemediğinden, şirket haline getirilmesi hakkındaki hükmün onlara da teşmili muvafık görülmüştür.

Devralman fabrikaların şirket haline getirilmesi için, kanun, devir tarihinden itibaren bir sene kadar bir müddet gözetmiştir. Halbuki, bazı teknik güçlükler dolayısıyla bu devir muamelesi mezkûr müddet zarfında ikmal olunamamıştır. Fihakika, makinelerin türlü cins ve nevide olması, (Mensucat ve ziraat makineleri gibi) fabrikaların muhtelif yerlerde bulunması ve başka başka mütehassıslara ihtiyaç hâsıl olması ve bu mütehassısların da memleketimizdeki azlığı, mevzu bahis kıymet takdirinin, tesbit edilmiş bulunan müddet zarfında tahakkukunu mümkün kılmamıştır. Muaddele madde projesi, yeni bir müddet tesbit etmektedir.

Devrolunan fabrikaların devir kıymetlerinin mütehassıs heyetler marifetile takdir edilmesini âmir olan kanun maddesine, bu heyetlerin en salâhiyettar merci olan İktisad ve Maliye vekâletleri tarafından seçilmesi kaydını ilâve etmek suretile, bu heyetlerin intihabında karşılaşılabilecek güçlük önlenmiş ve bu işde sürat temin edilmiş olmaktadır.

Kanunun (11) nci maddesi mucibince, fabrikaların «Mahdud mesuliyetli şirketler» haline konulması ve bu şirketlerin hisselerinin yüzde yüzünün banka adına yazılı olması icab etmektedir. Bu kayıd, şirketlerin ticaret kanununun umumî hükümleri dairesinde kuruluşunda bazı güçlüklerle rastlanmamasına sebebiyet vermiştir. Ticaret kanununun hükümlerine göre, bir anonim şirketin en az, beş, bir limitet şirketin iki müessis azası bulunması lâzımdır. Hisselerin yüzde yüzü banka adına yazılı olacağına nazaran, şirketlerin kuruluş esnasında da bu vaziyeti kanunî bir şekilde koymak kaygusile, maddeye mütemmim hükümler ilâvesi zarurî görülmüştür.

Fabrikaların «Mahdud mesuliyetli şirketler» haline konulmasını âmir olan (11) nci maddede, bu şirketlerin «Anonim» şirket tabirinin sarahatle tesbiti, bu teşekküllerin mahiyetini daha vazih hukukî bir esasa ircaı bakımından lüzumlu addedilmektedir. Anonim şirket şeklinde kurulmaları suretile, bu teşekküllere hükmi şahsiyet mahiyeti temin edilmiş olacaktır. Salâhiyetleri, hakları ve mesuliyetleri hususî hukuk sahasında tam ve mütেকâmil bir tarzda tayin ve tesbit edilmiş olan bu mahiyetteki teşekküllerin kazanacağı itimad ve kredi bulmak hususundaki hukukî kabiliyet göz önünde tutularak muaddel madde projesinde şirketlerin mahiyeti ona göre tasrih ve tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Memleketimizde, her türlü sanayi ve banka işleri ile uğraşan Sümer bank, gayesinin tamamen ticarî olması hasebile, muamelelerinde, ticarî usullere göre idare edilmek üzere kurulmuştur. 2262 numaralı kanunda, ticarî gayesinin icablarından olan hükümler arasında, mülga müzayede, münakasa ve ihale kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın bankanın muamelelerini yapabilmesi hükmü de bulunur. Sümer bank kanununun 15 nci maddesinde yazılı bulunan bu hüküm, ticarî usullere göre idare edilen böyle bir müesseseyi, gayesile mütenazır bir şekilde, Devlet teşkilâtının bağlı olduğu alım ve satım merasimi hükümlerine tâbi tutmamak zaruretinden doğmuştur.

2490 numaralı arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu, «Sermayesinin yarısından fazlası Devlete aid olan müesseselerin» inşaat ve esaslı tamirat işlerinde, hükümlerinin tathikı mecburî olduğu esasını koyduktan sonra kendi hükümlerine mugayir olan diğer hükümleri ortadan kaldırmıştır. Bu kanun, 2262 numaralı Sümer bank kanunundan sonra meriyet mevkiine girmiş bulunduğu cihetle sermayesi Devlete aid olan Sümer bankın yaptırdığı inşaat ve esaslı tamirat işlerinde de tatbik edilmektedir. Ancak, sanayi programının tahakkukuna memur edilmiş olan Sümer bank, yaptırmaya mecbur bulunduğu fabrikaların inşaatı hasebile 2490 numaralı kanun hükümlerinin tatbikinde doğma güçlükler ile karşılaşmıştır.

Ticarî usullere göre idare edilmek üzere kurulmuş olan Sümer bank, ticarî gayesinden doğma bir zaruretle arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerinden istisna edildiği halde bazı işlerinde, kendisini 2490 numaralı kanuna tâbi tutmak yerinde sayılmaz.

Bu itibarla, esas gayesile mütenazır olmak üzere, Sümer bankın inşaat ve esaslı tamirat işlerinde de, 2490 numaralı arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi tutulmaması muvafık olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan 2395 numaralı kazanç vergisi kanununun (8) nci, (33) ncü ve (74) ncü maddeleri ve iktisadî buhran vergisi hakkındaki 2416 numaralı müzeyyel kanun hükümleri, Sümer banka karşı taahhüdata girişenleri, taahhüd bedellerinin ceman % 1,8 i kadar vergi vermekle mükellef tutmaktadır. Bu suretle, müteahhidler, fiat tekliflerini bu vergi nisbetinde yüksek tutmakta ve dolayısıyla Sümer bank aynı vaziyette olan hususî müesseselere nazaran gayri müsaid şartlarla karşılaşmaktadır.

Büyük mikyasta tesis ve işletme malzeme ihtiyacını taahhüd yolile temin eden Sümer bankın çalışmasını güçleştirecek mahiyette olan bu farklı vaziyeti düzeltmek maksadile, Sümer banka karşı yapılacak taahhüd ve iltizamların yukarıda yazılı kanun hükümlerinden istisnası teklif edilmektedir.

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisad encümeni
Esas No. 1/636
Karar No. 7

31 - XII - 1936

Yüksek Reisliğe

2262 sayılı Sümerbank kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesi ve 15 inci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında İktisad vekilliğince hazırlanarak Başvekâletten Büyük Meclise takdim olunan ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası İktisad vekili hazır olduğu halde tetkik edildi.

Yeni lâyiha da Sümerbank kanununun 11 ci maddesinin :

1 - Eski şeklinde bu bankaya devrolunan fabrikaların mahdud mesuliyetli şirketler haline konulmasını emrettiği halde yeni fabrikalar hakkında sakit kaldığı görüldüğünden bir taraftan bu hüküm tamamlanmak,

2 - Müdevver fabrikaların şirket haline konması için kabul edilen müddetin teknik zaruretlere dolayısıyla kifayetsizliği anlaşıldığından bu müddet uzatılmak,

3 - Devredilecek fabrikaların halihazır kıymetlerini takdir ile mükellef heyetlerin kimlerden seçilmesi lâzımgelceği tasrih edilmek,

4 - Mahdud mesuliyetli şirketler teşkili yolunda kanunda mevcut hükmün hisse senedlerinin tamamı bankaya aid olacağına nazaran ticaret kanununun umumî hükümleri ile teliflerinde maruz kalman müşkülâtı bertaraf etmek,

5 - Mahdud mesuliyetli şirketler yerine anonim şirket teşkili tercih edilmek esaslarına göre değiştirilmesi ve Sümerbank kanununun 15 nci maddesi bu bankayı ticarî mahiyeti itibarile müzayedeye, münakasa ve ihale kanunu hükmünden

istisna etmiş iken bilâhare meriyete giren yeni arttırma, eksiltme ve ihale kanununun sermayesinin yarısından fazlası Devlete aid olan müesseselerde inşaat ve esaslı tamirat işlerini kendi şümülüne alarak muhalif hükümleri ilga eylemesi üzerine Sümerbankın da ticarî mahiyetini tazyik edecek güçlülere uğradığı görüldüğünden tekrar eski istisnaiyet hükmünün iadesi için bu maddeye bir fıkra eklenmesi ve bu münasebetle de Sümerbankın kazanç, iktisadî buhran vergileri itibarile mümasil müesseselerle müsavi bir muameleye mazhar olması için bazı muafiyetlere tâbi olacağı hükmünün aynı fıkroda temini teklif edilmektedir.

Encümenimiz gösterilen sebepleri ve verilen izahatı varid bularak kanun lâyihasını esas itibarile kabulü muvafık görmüş yalnız metinde ibareye aid bazı değişiklikler yapmıştır.

Lâyiha havalesi mucibince diğer encümenlere tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad E. Reisi	M. M. Na.	Kâtib
Tekirdağ	Gazi Anteb	Niğde
Ş. Kesebir	R. Güres	
Aza	Aza	Aza
		Maraş
Berç Türker	A. Ulus	Kemal Kusun
Aza	Aza	Aza
Ali Tunalı	H. Alataş	R. Güres
Aza	Aza	Aza
	Konya	
Edib Servet Tör	H. Dikmen	Hamdi Aksoy

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 18

Esas No. 1/636

12 - I - 1937

Yüksek Reisliğe

2262 sayılı Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin değiştirilmesi ve 15 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında olup Başvekâletin 4 birinci teşrin 1936 tarih ve 6/3481 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası İktisad encümenince müzakereden sonra encümenimize tevdi edilmiştir. Lâyiha İktisad ve Maliye vekilleri hazır buldukları halde encümenimizde tetkik ve müzakere edildi:

Sermayesi tamamen Devlete aid olup Sümer banka devredilen fabrikaların kıymetlerinin takdir ve tesbit edilmesi ve bunların yeni kıymetler üzerinden şirketler haline konulması hususunda bir tecrübe devresinden sonra Hükûmetce vâsıl olunan kanaat ve kararlara, İktisad encümenince olduğu gibi, encümenimizce de iştirak edilmiştir.

Encümenimiz, İktisad encümeninin tadilleri üzerinde cüzî bir değişme yaparak lâyihayı kabul etmiştir.

Birinci maddede (Ayrıca müessis aranmaz) tabiri vuzuhu temin için (Sümer banktan maada müessis aranmaz) şekline konulmuştur.

Lâyihada, Maliye ve İktisad vekâletlerinin

müşterek olarak kullanacakları bazı salâhiyetler vardır. Encümenimiz bunun Hükûmetce istimalinde fayda mülâhaza etmiş ve bu mütaleaya encümeninde bulunan vekiller de iştirak etmişlerdir.

Sümer banka karşı yapılan teahhüdlerin kazancane ve buhran vergisinden istisnası uygun görülmüşse de lâyihanın neşrinden evvel yapılmış teahhüdlerde verginin ödeneceği müteahhidler tarafından nazarı itibare alınmış ve fiatler buna göre tanzim edilmiş olduğundan encümenimiz bu kanunun neşrinden evvel yapılmış teahhüdlere muvakkat bir madde ile istisnanın dışında bırakmıştır.

Lâyiha bu tadillerle Yüksek Reisliğe sunulur.

Mal. En. Rs. N.	M. M.	Kâtib
Malatya	Isparta	Çankırı
M. Nedim Zabcı	Kemal Ünal	M. Önsay
Aza	Aza	Aza
Diyarbakir	Bursa	Gümüşane
Huriye Öviz	Dr. Galib Kahraman	Ş. Öndersev
Aza	Aza	Aza
Diyarbakir	Van	Mardin
Zülfü Tiğrel	İbrahim Arvas	O. Dinçer

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 48

Esas No. 1/636

23 - I - 1937

Yüksek Reisliğe

Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin tadiline ve 15 nci maddesine bir fıkra ilâvesine dair olup Başvekâletin 4 - XI - 1936 tarih ve 6/3481 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası İktisad ve Maliye encümenlerinin mazbatalarıyla birlikte encümenimize verilmiş olmakla İktisad vekili Celâl Bayar ve Sümer bank umum müdürü Nurullah Esad Sumer hazır ol-

dukları halde okundu ve konuşuldu:

Lâyihanın birinci maddesi Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin tadiline ve Sümer banka bağlı müesseselerin anonim şirket haline konmasına dair bazı hükümleri ihtiva etmekte olup bu hususta daha esaslı bazı tetkikat icrası lâzımgöreceği düşünülerek bu tetkikat sonunda varılacak netice ayrı bir lâyiha halinde Umumî Heyete

arzedilmek üzere bu madde lâyhadan çıkarılmış ve lâyihanın diğer hükümlerinin bu tetkikat sonuna bırakılmasında fayda görülmemiş olduğu cihetle bu hükümlerin bir an evvel tesisi muvafık olacağı düşünülerek lâyihanın ikinci maddesi birinci madde olarak yeniden hazırlanmıştır.

Teklif olunan mezkûr madde; Sümer bankın ve müesseselerinin inşaat ve esaslı tamirat işlerinin arttırma, eksiltme ve ihale kanunundan istisna edimesine ve bu banka ve müessesatına karşı teahhüdatta bulunanların kazanç vergisi kanununun 8 nci maddesindeki istisnalar meyanına dahil olması sebebi bedeli teahhüdün %1,8 i nisbetinde kazanç ve iktisadî buhran vergisine tâbi tutulmakta olmasına binaen bu işlerin de mümasilleri gibi kazanç vergisi kanununun umumî hükümlerine tâbi tutulmasına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Sümer bank hakkındaki 2262 sayılı kanunun 15 nci maddesi mucibince bu banka müzayede ve münakasa kanunu hükümlerinden istisna edilmiş ve bilâhare kabul ve neşredilen arttırma, eksiltme ve ihale kanununa göre sermayesi Devlete aid olmak sebebiyle inşaat ve esaslı tamirat işlerinde mezkûr kanun hükümlerine tâbi tutulmuş olduğundan bu husustaki istisnaiyetin iadesi hakkında serdedilen sebepler muvafık görülerek kabul edilmiştir.

Müteahhidlerinin tâbi olacağı vergiye gelince; banka olması ve sermayesinin Devlete aid bulunması sebebiyle kendisine ve müesseselerine karşı teahhüdatta bulunanlar kazanç vergisi kanununun sekizinci maddesindeki istisnai hükümlere tâbi tutulmaktadır. Halbuki bu banka ve buna bağlı veya bu bankanın iştirak ettiği müessese ve şirketler de serbest rekabât sahasında çalışan sınai müesseseler halinde olmasına binaen vergi mükellefiyeti noktasından mümasilleri müessesat va-

ziyetinde bulundurulması muvafık görülmüş ve bu sebeble tekif esas itibarile kabul olunmuştur.

Ancak metne vuzuh verilmesi faydalı sayılarak madde yeniden yazılmış ve 2416 sayılı kanun hükmüne göre iktisadî buhran vergisi; tarhedilecek kazanç vergisinin beşte biri olarak tahsil edileceğine ve bu müteahhidler kazançlarından dolayı kazanç vergisi kanununun umumî hükümlerine göre muameleye tâbi tutulacaklarına ve bu suretle verecekleri kazanç vergisine ilâveten buhran vergisini de ödemekle mükellef bulunacaklarına binaen lâyhada iktisadî buhran vergisi vermeyeceklerinin ifade edilmesi mezkûr vergiden aforlerini tazammun edebilecek telâkkilere imkân vereceği cihetle buna dair olan kayid kaldırılmıştır.

Maliye encümenince hazırlanan muvakkat madde yerinde görülmüş ve ancak şekle aid bir değişiklik yapılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	Sırrı Day
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	E. Adakan	E. Sabri Akgöl
Edirne	Gümüşane	İzmir
F. Kaltakkıran	D. Sukarya	K. İnang
İzmir	Kastamonu	Kırklareli
H. Çakır	T. Coşkan	Ş. Ödül
Manisa	Mardin	Muş
T. Türkoğlu	R. Erten	Şevki Çiloğlu
Ordu	Seyhan	Sivas
H. Yalman	Naci Eldeniz	R. Başara
Sıvas	Yozgad	
Remzi Çiner	S. İçöz	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2262 sayılı Sümerbank kanununun 11 nci maddesinin tadili ve 15 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 2262 numaralı Sümerbank kanununun 11 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

Sümerbank, devraldığı ve sermayesi tamamen Devlete aid bulunan fabrikaları bu kanun tarihinden itibaren bir sene içinde İktisad ve Maliye vekilliklerince seçilmiş mütehassıs heyetler marifetile mevcudatının son hal ve vaziyetine göre takdir ve tesbit ettirilecek hakiki kıymet ve miktarları üzerinden bütün hisseleri, kendi adına yazılı ve ayrı ayrı şahıslardan mürekkep idare meclislerine malik anonim şirketler haline koymağa mecburdur.

Bu şirketlerin kuruluşunda ayrıca müessis aza aranmaz. Şirketlerin teşekkülü, İcra Vekilleri Heyetinin mezuniyeti üzerine bu kanunun hususî hükümlerine göre mahkemece tasdik ve alelûsul tescil olunur.

Sümerbank yeniden kurduğu ve kuracağı fabrikaları da bu suretle şirket haline koyar. Aynı cinsten veya birbirile alâkadar cinslerden imalât yapan fabrikaların bir şirket idaresinde toplanması caizdir. Bu şirketlerin teşkiline aid her türlü muamelât ve evrak ve fabrikaların ve müstemilâtının bu şirketlere devri ve şirketlerin tescili her türlü rüsum, tekâlif ve harçlardan muaftr.

İktisad ve Maliye vekilliklerinin teklifi ve banka umumî heyetinin kararile bu şirketlerin hisse senetlerinin bir kısmı veya tamamı, hakiki veya hükmî türk eşhas ve müesseselere, adı yazılı kalmak şartile satılabilir veya teminat gösterilebilir.

Banka devraldığı iştiraklerde mevcut bulunan hisselerini de, idare meclisinin kararı ve İktisad ve Maliye vekilliklerinin müsaadesi üzerine türk eşhas ve müesseselere devredebilir.

MADDE 2 — Aynı kanunun 15 nci maddesine şu fıkra ilâve edilmiştir.

Sümerbank ve Sümerbanka bağlı şirketler, inşaat ve esaslı tamirat işlerinde arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi olmadıkları gibi, 2395 numaralı kazanç vergisi kanununun (8), (33) ve (74) ncü maddelerile

İKTISAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2262 sayılı Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin tadili ve 15 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 2262 numaralı Sümer bank kanununun 11 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

Sümer bank, devraldığı ve sermayesi tamamen Devlete aid bulunan fabrikaları bu kanun tarihinden itibaren bir sene içinde İktisad ve Maliye vekilliklerince seçilmiş mütehassıs heyetler marifetile mevcudatının son hal ve vaziyetine göre takdir ve tesbit ettirilecek hakiki kıymet ve miktarları üzerinden bütün hisseleri, kendi adına yazılı ve ayrı ayrı şahıslardan mürekkep idare meclislerine malik anonim şirketler haline koymağa mecburdur.

Bu şirketlerin kuruluşunda ayrıca müessis aza aranmaz. Şirketlerin teşekkülü, İcra Vekilleri Heyetinin mezuniyeti üzerine bu kanunun hususî hükümlerine göre mahkemece tasdik ve alelûsul tescil olunur.

Sümer bank yeniden kurduğu ve kuracağı fabrikaları da bu suretle şirket haline koyar. Aynı cinsten veya birbirile alâkadar cinslerden imalât yapan fabrikaların bir şirket idaresinde toplanması caizdir.

Bu şirketlerin teşkiline aid her türlü muamelât ve evrak ve fabrikaların ve müstemilâtının bu şirketlere devri ve şirketlerin tescili her türlü rüsum, tekâlif ve harçlardan muaftr.

İktisad ve Maliye vekilliklerinin teklifi ve Banda umumî heyetinin kararile bu şirketlerin hisse senedlerinin bir kısmı veya tamamı hakiki veya hükmî Türk eşhas ve müesseselere, adı yazılı kalmak şartile satılabilir veya teminat gösterilebilir.

Banka, devraldığı iştiraklerde mevcut bulunan hisselerini de, idare meclisinin kararı ve İktisad ve Maliye vekilliklerinin müsaadesi üzerine türk eşhas ve müesseselere devredebilir.

MADDE 2 — 2262 sayılı Sümer bank kanununun 15 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra ilâve edilmiştir.

Sümer bank ve Sümerbanka bağlı şirketler, inşaat ve esaslı tamirat işlerinde arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi olmadıkları gibi, 2395 numaralı kazanç vergisi kanu-

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2262 sayılı Sümer bank kanununun 11 nci maddesinin tadili ve 15 nci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 2262 numaralı Sümer bank kanununun 11 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

Sümer bank, devraldığı ve sermayesi tamamen Devlete aid bulunan fabrikaları bu kanun tarihinden itibaren bir sene içinde İktisat ve Maliye vekilliklerince seçilmiş mütehasıs heyetler marifetile mevcudatının son hal ve vaziyetine göre takdir ve tesbit ettirilecek hakikî kıymet ve miktarları üzerinden bütün hisseleri, kendi adına yazılı ve ayrı ayrı şahıslardan mürekkep idare meclislerine malik anonim şirketler haline koymağa mecburdur.

Bu şirketlerin kuruluşunda Sümer banktan maada müessis aza aranmaz. Şirketlerin tesekkülü, İcra Vekilleri Heyetinin mezuniveti üzerine bu kanunun hususî hükümlerine göre mahkemece tasdik ve alelusul tescil olunur.

Sümer bank yeniden kurduğu ve kuracağı fabrikaları da bu suretle şirket haline kovar. Aynı cinsten veya birbirile alâkadar cinslerden imalât yapan fabrikaların bir şirket idaresinde toplanması caizdir. Bu şirketlerin teskiline aid her türlü muamelât ve evrak ve fabrikaların ve müstemilâtının bu şirketlere devri ve şirketlerin tescili her türlü rüsum, tekâlif ve harçlardan muaftr.

Hükümetin teklifi ve banka umumî heyetinin kararile bu şirketlerin hisse senedlerinin bir kısmı veya tamamı hakikî veya hükmi türk eshas ve müesseselere, adı yazılı kalmak şartile satılabilir veya teminat gösterilebilir.

Banka devraldığı iştiraklerde mevcut bulunan hisselerini de, İdare meclisinin kararı ve Hükümetin müsaadesi üzerine Türk eşhas ve müesseselere devredebilir.

MADDE 2 — 2262 sayılı Sümer bank kanununun 15 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra ilâve edilmiştir:

Sümer bank ve Sümer banka bağılı şirketler, inşaat ve esaslı tamirat işlerinde arttırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi olmadıkları gibi, 2395 numaralı kazanç vergisi kanu-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Sümer bank kanununun 15 nci maddesine fıkralar eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 3 haziran 1933 tarih ve 2262 sayılı Sümer bank kanununun 15 nci maddesine aşağıda yazılı fıkralar eklenmiştir:

Sümer bank ile buna bağılı veya bu bankanın iştiraki olan fabrika, müessese ve şirketler inşaat ve esaslı tamirat işlerinde dahi arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tâbi değildir.

2395 sayılı kazanç vergisi kanununun 8 nci maddesinin birinci bendi ile 33 ncü maddesi ve 74 ncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri Sümer bank ile buna bağılı veya bu bankanın iştiraki olan fabrika, müessese ve şirketlere karşı taahhüdatta bulunan müteahhid ve mültezimlerle bu müteahhid ve mültezimplere karşı derece, derece taahhüdatta bulunanlar hakkında cari değildir.

Bu taahhüd ve iltizam işleri hakkında kazanç vergisi kanununun umumî hükümleri tatbik olunur.

Hü.

İk. E.

2416 numaralı iktisadi buhran vergisi hakkında müzeyyel kanun hükümleri, Sümerbanka ve ona bağlı şirketlere karşı veki taahhüd ve iltizamlarda tatbik olunmaz.

nunun (8), (33) ve (74) ncü maddelerile 2416 numaralı iktisadi buhran vergisi hakkında müzeyyel kanun hükümleri, Sümer banka ve ona bağlı şirketlere karşı vaki taahhüd ve iltizamlarda tatbik olunmaz.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri heyeti memurdur.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 - X - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>Dr. T. Rüştü Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V. V.	G. İ. V.	Zr. V. V.
<i>Rana Tarhan</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>C. Bayar</i>

Mal. E.

nunun (8), (33) ve (74) ncü maddelerile 2416 numaralı iktisadî buhran vergisi hakkında müzeyyel kanun hükümleri, Sümer banka ve ona bağlı şirketlere karşı vaki taahhüd ve iltizamlarda tatbik olunmaz.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşrinden evvel Sümer banka ve ona bağlı şirketlere karşı yapılmış taahhüd ve iltizamlarda 2395 sayılı kazanç vergisi kanununun 8,33 ve 74 ncü maddelerile 2416 sayılı iktisadî buhran vergisi kanunu tatbik edilir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

B. E.

MUVAKKAT MADDE — Birinci madde hükmü bu kanunun meriyeti tarihinden evvel akdedilen taahhüdlere şamil değildir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.